

prof. dr hab. Irena Kamińska-Szmaj
prof. zw. Uniwersytetu Wrocławskiego

Wrocław 16 IV 2019

Ocena działalności naukowej i osiągnięcia naukowego zatytułowanego

Sytuacja językowa na Górnym Śląsku w II połowie XIX wieku

dr Małgorzaty Iżykowskiej

w związku z wszczęciem przez Radę Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Opolskiego
postępowania habilitacyjnego

Dr Małgorzata Iżykowska rozpoczęła swoją drogę naukową na Uniwersytecie Wrocławskim, gdzie obroniła w 1986 r. pracę magisterską, poświęconą zapisowi modlitw kanonu Mszy św. z 1424 r. (*Teksty polskie w rękopisie Zakładu Narodowego im. Ossolińskich nr 2080*). Również na tejże uczelni obroniła w 1997 r. rozprawę doktorską pt. *Nazwy szkodników roślin uprawnych – analiza językowa*. Pierwsze prace naukowe dr Małgorzaty Iżykowskiej, Jej zainteresowania historycznojęzykowe, dociekliwość w badaniu tekstów rękopiśmiennych i dokumentów archiwalnych, a także doskonałe opanowanie narzędzi leksykograficznych i leksykologicznych stały się fundamentem podoktorskiego rozwoju naukowego Habilitantki.

Pracę naukowo-dydaktyczną dr Małgorzata Iżykowska rozpoczęła w 1986 r. w Instytucie Filologii Polskiej Uniwersytetu Wrocławskiego, a po doktoracie w l. 1998 – 2014 była zatrudniona na stanowisku adiunkta w Uniwersytecie Opolskim. Dodatkowo od 1999 r. pracowała w Instytucie Śląskim w Opolu w zespole przygotowującym pod kierunkiem prof. Bogusława Wyderki *Słownik gwar śląskich*. Od 2014 r. Habilitantka pracuje na stanowisku archiwistki w Archiwum Państwowym w Opolu.

I. Ocena osiągnięcia naukowego zgłoszonego jako podstawa procedury habilitacyjnej, zatytułowanego *Sytuacja językowa na Górnym Śląsku w II połowie XIX wieku*

Zgodnie z wolą Habilitantki, wyrażonej w autoreferacie, do tak zatytułowanego osiągnięcia naukowego zostały zaliczone:

1. Monografia: „*Ty bestya, ty kamelo!*” *Agresja językowa w polszczyźnie śląskiej (1845 – 1938). Wypisy źródłowe z akt sądów rozjemczych powiatu strzeleckiego przechowywanych w Archiwum Państwowym w Opolu*, opracowanie uzupełnia *Słownik śląskich wyzwisk, obelg i wypowiedzeń obraźliwych*, Opole 2015, całość ss. 359, słownik ss. 276 (współudział 20% A. Starczewska-Wojnar).

Z wielkim zainteresowaniem przeczytałam tę książkę, zarówno część teoretyczną - prezentację i analizę słownictwa zawartego w drugiej części, jak i słownik, w którym zgromadzono niezwykle ciekawy materiał językowy, poświadczający bogactwo form wyrażających negatywne emocje wraz z ich kontekstami i objaśnieniem. Sięgnięcie do materiałów archiwalnych, czyli do akt sądów rozjemczych powiatu strzeleckiego z lat 1845 - 1938, pozwoliło wyekscerpować przykłady żywej mowy Ślązaków i to w sytuacjach konfliktowych, wyzwajających gniew i uruchamiających ogromny zasób słów obraźliwych. Ta podstawa materiałowa i jej zasięg czasowy pozwalają wyciągnąć wiele wniosków wykraczających poza ściśle językoznawcze ustalenia, a pomieszczone w *Słowniku* cytaty poświadczają, że w codziennej komunikacji mieszkańcy wsi górnośląskich w XIX wieku i w okresie po I wojnie światowej posługiwali się językiem polskim w jego barwnej odmianie gwarowej.

Publicznie wypowiedziane i poddawane karze przez arbitrów sądowych teksty obrażające interlokutora Autorka dzieli na obelgi, pogroźki i wyzwiska, wydzielając wśród nich słownictwo ze sfery:

- *sacrum i profanum*, np. *ty diable (djoble), sakramencki, ty świętoszka*;
- wydalania i wydzielenia, np. *smarkacz, sroc, usraniec, szczoch*;
- seksualności i prokreacji człowieka, np. *kurwa, motyka, podciepek*, cyt. *ty kurwiozu, jajca ci przy samej rzici uciąć*;
- ze świata przyrody i zjawisk atmosferycznych, np. *bestia (ty bestyo), ty wszolżu, ty giździe, ty pierunie/pieronie*;
- ułomności ciała i ducha (umysłu), np. *kulas, ty ślepołku, maśnica, bachracz, knypeć, oźralec, mamlas, cymbał*;

Ponadto innymi wyróżnikami, pozwalającymi wydzielić pola semantyczne słownictwa obrażającego, są: obce pochodzenie, pochodzenie społeczne, religia i wyznawany światopogląd (*parch, dziad, luter, demokrat*). W części teoretycznej Habilitantka porządnie

uporządkowała analizowane słownictwo, lecz niedosyt budzi brak szczegółowych uwag na temat różnych realizacji fonetycznych wyrazów ze wskazaniem (czasami hipotecznym) przyczyn tej wariantowości. Część tych wyzwick, wyrazów obraźliwych funkcjonuje do dziś w gwarze śląskiej, lecz silne nacechowanie emocjonalne wielu z nich osłabło, zwłaszcza gdy są używane w wypowiedziach żartobliwych, podkreślających rubasność mowy śląskiej.

Fascynującą lekturą, nie tylko dla badaczy gwary śląskiej, jest bardzo starannie przygotowany *Słownik*, zawierający ok. 1100 artykułów hasłowych, w których - oprócz hasła - pojawiały się formy, będące realizacjami niesystemowymi, oraz znaczenia, a przede wszystkim obszerny wybór cytatów w języku polskim wynotowanych z protokołów sądu rozjemczego. Cała koncepcja budowy *Słownika* jest dobrze przemyślana, jedyne zastrzeżenie budzi podawanie po hasle tylko form niesystemowych, gdyż tymczasem w cytatach znajduje się wiele wariantów fonetycznych, które – moim zdaniem – warto było wyeksponować.

Podsumowując jeszcze raz podkreślę, że monografia ta jest kopalnią wiedzy o obyczajowości mieszkańców wsi śląskich, o ich żywej, dosadnej i barwnej mowie, o sposobach wartościowania i postrzegania otaczającej ich rzeczywistości. Żmudna, mrówcza praca Habilitantki, oparta na dobrym przygotowaniu metodologicznym, doświadczeniu historycznojęzykowym i wiedzy z dialektologii, zaowocowała przygotowaniem dzieła, którego wartość dla wielu badaczy różnych dyscyplin naukowych jest nie do przecenienia.

2. Monografia: *„Przeczytano, przyjęto, podpisano”. Polskie protokoły sądów rozjemczych w powiecie strzeleckim w XIX wieku. Edycja źródłowa ze zbiorów Archiwum Państwowego w Opolu*, Opole 2017, ss. 644 (współautorstwo A. Starczewska-Wojnar 20%).

Ta edycja źródłowa poświadcza, wykazaną już w omówionej wyżej monografii, godną uznania dociekliwość Habilitantki w pozyskiwaniu cennego materiału językowego, który stwarza podstawę do różnych naukowych dociekań. Wypisy z ksiąg protokołarny, zebrane w formie obszernej publikacji, dostarczają cennych informacji o sytuacji językowej i społecznej ludności śląskiej powiatu strzeleckiego, o życiu codziennym i stosunkach międzyludzkich wiejskiej ludności Górnego Śląska, o podziałach społecznych, będących źródłem konfliktów wywołujących agresywne zachowania nie tylko językowe. O wyjątkowości tych tekstów decyduje czas, w jakim powstały (l. 1842 – 1904), oraz miejsce i kontekst pragmatyczny.

Górny Śląsk od ponad stu lat należał do państwa pruskiego, a od kilku wieków do niemieckojęzycznego organizmu państwowego, mimo to zakorzeniona na tych terenach ludność wiejska posługiwała się polszczyzną, o czym świadczą zebrane w tomie polskie protokoły sądów rozjemczych. Dzięki wysiłkowi dr Małgorzaty Iżykowskiej, jej pasji badania zapomnianych, zakurzonych, spoczywających na półkach Archiwum świadectw użycia polszczyzny, zachowań społecznych, mądrości i wartości życiowych górnośląskiej ludności wiejskiej w drugiej połowie XIX wieku, powstała cenna edycja źródłowa, z której zapewne skorzystają nie tylko badacze zainteresowani dziejami polszczyzny, jej odmianami gwarowymi i funkcjonowaniem w praktyce sądowniczej.

3. Opracowanie haseł do *Słownika gwar śląskich* w tomach 1- 16 (l. 2000 – 2017), w sumie ok. 800 stron.

Nikogo zapewne nie trzeba przekonywać, jak wielkim przedsięwzięciem naukowym jest przygotowanie wielotomowego *Słownika gwar śląskich*, którego kolejne tomy pod redakcją prof. Bogusława Wyderki są publikowane od 2000 r. Dr Małgorzata Iżykowska uczestniczy w tworzeniu tego *Słownika* od 1999 r., opracowując dużą liczbę haseł do piętnastu tomów (l. 2000 – 2017). Jej znaczny udział w opracowaniu kolejnych tomów *Słownika gwar śląskich*, dowodzi, że jest doświadczonym dialektologiem, historykiem języka i że doskonale opanowała warsztat leksykograficzny. Tego typu ważne dokonania naukowe powstają w ciszy gabinetu, a ich wykonawcy rzadko są znani i doceniani, mimo że bez ich ogromnej pracy oraz wysokich kompetencji naukowych i wiedzy leksykograficznej wielotomowe dzieła słownikowe nie mogłyby powstać. Zatem w pełni doceniam trud leksykograficzny dr Małgorzaty Iżykowskiej i Jej znaczny wkład w powstanie *Słownika gwar śląskich*.

4. Artykuły i rozdziały w pracach zbiorowych.

Wszystkie artykuły poddane ocenie poświęcone są sytuacji językowej na Górnym Śląsku (zwłaszcza w XIX w.), a podstawa materiałowa większości z nich powstała w wyniku poszukiwań archiwalnych. Różni je zaś szczegółowa problematyka, czyli przedstawienie wybranych zjawisk językowych i kulturowych z wykorzystaniem różnych perspektyw

badawczych. Lektura poddanych ocenie artykułów pozwala wyróżnić kilka obszarów zainteresowań naukowych dr Małgorzaty Iżykowskiej:

a) polszczyzna w górnośląskich szkołach

Temu zagadnieniu poświęca Habilitantka pięć artykułów (w wykazie publikacji nr nr 6, 12, 13, 14, 18), które powstały w wyniku analizy dziwiętnastowiecznych protokołów inspekcji szkolnej w Opolu, własnoręcznie spisanych życiorysów uczniów szkoły elementarnej przechowywanych w archiwum (z lat 1864, 1871, 1880 i 1885) oraz zeszytów, przypadkowo znalezionych i przekazanych dr Małgorzacie Iżykowskiej, pisanych przez dwoje dzieci na początku drugiej połowy XIX wieku. Już sam materiał pozyskany przez Habilitantkę wskazuje wagę przeprowadzonych badań. Wszystkie analizowane teksty umieszczone są na tle historycznym i kulturowym, Autorka wyjaśnia w nich specyfikę edukacji dzieci śląskich przed i po wprowadzeniu nowej ustawy szkolnej. Pokazuje, jaki wpływ na szkolnictwo górnośląski miał rok 1872, w którym zlikwidowano dwujęzyczność nauczania. Szerzej o konsekwencjach wprowadzenia *Kulturkampf* oraz o oporze kościoła i Górnoszlązaków wobec akcji germanizacyjnej pisze dr Małgorzata Iżykowska w artykule *Język polski jako wartość w publicystyce śląskiej XIX wieku* (Lublin 2015).

Na podstawie zebranych materiałów Habilitantka bada kompetencje językowe uczniów, ich zmagania w opanowaniu polszczyzny, omawia cechy dialektalne, wskazuje germanizmy. Szczegółowo umiejętności uczniów (w zakresie grafii, ortografii, fleksji, składni, słowotwórstwa, leksyki i frazeologii) zostały omówione w artykule *Język polski zakazany. Polszczyzna w śląskiej szkole elementarnej pod koniec XIX wieku w świetle ankiet do atlasu Wenkera*. Analiza ankiet, rozesłanych do szkół elementarnych przez niemieckiego dialektologa, pozwoliła dr Małgorzacie Iżykowskiej podsumować swoje badania ważnym stwierdzeniem: „wbrew intencji ustawodawcy nie dało się natychmiast odciąć uczniów obcojęzycznych od źródeł świadomości językowej w zakresie języka ojczystego” (s.171). Cykl artykułów o sytuacji szkolnictwa na Górnym Śląsku w XIX wieku jest cenny poznawczo, wszystkie analizy oparte są na bogatym, archiwalnym materiale językowym i cechuje je solidne rzemiosło naukowe.

b) społeczny, ekonomiczny i kulturowy aspekt życia górnośląskiej ludności wiejskiej

W kilku artykułach (w wykazie publikacji nr nr 1, 3, 4) dr Małgorzat Iżykowska spogląda na życie społeczne, zwyczaje i normy kulturowe, zachowania nieetyczne przez pryzmat spraw rozstrzyganych przez sądy rozjemcze, wykorzystując fragmenty tekstów, zapisanych w języku polskim, z protokołów przechowywanych w zbiorach archiwalnych

dziewiętnastowiecznego Śląska. Odtwarza też wzorzec gatunkowy protokołu sądowego z badanego okresu, omawia bogatą terminologię związaną z ówczesnym sądownictwem, a także analizuje słownictwo (m.in. nazwy zawodów, statusu społecznego) na podstawie którego przybliża społeczny, ekonomiczny i kulturowy podział ludności wiejskiej („*Tęgie znaki mu pozostały na zadniej części ciała*”. *Życie i obyczaje mieszkańców powiatu oleskiego w archiwalnych aktach sądowych*). Z analizy zebranych nieobyčajnych zachowań werbalnych Habilitantka wnioskuje, w jakiej przestrzeni życia wiejskiego najczęściej dochodziło do kłótni w obecności świadków, a tym samym do wzajemnego obrażania („w pomieszkaniu”, „w pańskim chlywie”, na polu, łące, w karczmie, w sklepie, na ulicy itp.). Z tekstów tych wyłania się obraz społeczności wiejskiej daleki od sielankowych przekazów, lecz pełen codziennych konfliktów, sprzecznych interesów, agresji ujawniających się w słownictwie i frazeologii analizowanej przez Autorkę. Do obrazu tego należy dołączyć dość powszechne zjawisko kradzieży, o czym przekonuje bogate pole leksykalne skupiające nazwy złodzieja i kradzieży („*Złodziej*” i „*kradzież – obraz przestępstwa i sprawcy w dziewiętnastowiecznej leksyce obelżywej*”).

Wzorce moralne, świat wartości mieszkańców wsi górnośląskiej, a także ich zwyczaje utrwalone są w baśniach, gawędach i pieśniach, a także w obrzędach towarzyszących ważnym wydarzeniom społeczności wiejskiej. By wzbogacić językowy obraz wsi Habilitantka sięgnęła więc do tekstów folkloru śląskiego (w wykazie publikacje nr nr 7, 10, 11, 15). Na podstawie dwóch zbiorów przysłów (S. Wallisa i J. Ondrusza), wykorzystując narzędzia językowego obrazu świata oraz przywołując najważniejsze ustalenia z zakresu frazematyki, paremiologii i frazeologii, dr Małgorzata Iżykowska odtworzyła realia kulturowe związane z pojęciem *brudu* i jego antonimem *czystość*, zarówno w wymiarze fizycznym, jak i moralnym („*Bioły jak śnieg kole komina*”. *Brud w paremiach śląskich*, 2012). Poszerzając podstawę materiałową (m.in. o kartotekę *Słownika gwar śląskich*) Habilitantka analizuje przysłowia obrazujące stosunek ludu wiejskiego do biedy i bogactwa (*Bogactwo i bieda w śląskich paremiach ludowych*, 2014), a także, przyglądając się nazwom pieniądza wraz z ich konotacjami, pokazuje „moc magiczną” różnych środków płatniczych (*Nazwy pieniądza w gwarach śląskich*, 2012). Z kolei ludyczne wyobrażenia „o rozkoszach tego świata” dr Małgorzata Iżykowska odtwarza na podstawie śląskich opowieści ludowych z XIX i XX w. Na ten obraz życiowych przyjemności – jak zauważa Autorka – nakładały się nakazy moralne związane z silną religijnością ludności wiejskiej („*Dużo rozmaitych maskietów*”. *Rozkosze Ślązaka w opowieściach ludowych*, 2011).

We wszystkich wyżej omówionych w wielkim skrócie artykułach Autorka przeprowadza analizy bogatego i różnorodnego materiału językowego, wykorzystując znane z literatury przedmiotu narzędzia badania JOS i uwzględniając kontekst kulturowy, historyczny i komunikacyjny. Analizy te wzbogacają wiedzę o różnych aspektach życia polskich mieszkańców wsi na Górnym Śląsku, a ponadto dowodzą, że dr Małgorzata Iżykowska doskonale opanowała warsztat historyka języka, wzbogacając go o narzędzia z zakresu pragmatyki językowej, językowego obrazu świata i tekstologii.

c) życie kościelne na wsi górnośląskiej na przełomie XIX i XX wieku

Ważną sferę życia ludności wiejskiej pokazuje Habilitantka, sięgając do ksiąg ogłoszeń parafialnych z lat 1897 – 1916. Owocem lektury tych dokumentów są analizy materiału językowego pod kątem relacji komunikacyjnych między księdzem a parafianami, sposobów komunikowania się w przestrzeni kościelnej, religijnych obrzędów, roli kościoła w codziennym życiu ludności śląskiej (nr nr 16, 17, 19, 21). Ważna rola kościoła dla trwania polszczyzny na Górnym Śląsku po usunięciu jej ze szkół jest bezdyskusyjna. Jednocześnie on polskojęzyczną wspólnotę wiejską, stał się strażnikiem kultury i zwyczajów śląskich. Ta rola kościoła widoczna jest w ogłoszeniach parafialnych, które trafnie określa Habilitantka jako „świadectwa języka i obyczaju”. Te wszystkie aspekty roli kościoła pojawiają się obok głównych dociekań językowych dr Małgorzaty Iżykowskiej. W swoich artykułach bowiem skupia się na szczegółowych zagadnieniach językowych, takich jak: perswazyjność ogłoszeń parafialnych, stosowanie etykiety grzecznościowej, sposoby formułowania wypowiedzi skierowanych do parafian (prośba, podziękowania, zachęta, zaproszenie, rzadko - życzenia). Niektóre cytaty, zaliczone przez Autorkę do kategorii próśb, brzmią jak kategoryczne nakazy, czy też oznajmienia: np. *w sobotę przyszłą jako we wigilię: surowo pościć (raz do dnia się tylko nasycić) i od mięsa się wstrzymać!*; [w czasie kołedy] *będę mijać pomieszczenia tych, których w ostatnim roku nieślubne dzieci się porodziły i tych, co się sporkują swe kościelne podatki zapłacić* (art. nr 21, s. 233). W artykule „*Co polecam waszej dobroczynności. Jak proszono o pieniądze w wiejskim kościele na Górnym Śląsku na przełomie XIX i XX wieku* znalazło się bogate słownictwo opłat kościelnych i nazw zobowiązań finansowych wiernych (np. *postna jałmużna, kolekta*, cyt. [w Zakrystii] *wisi karteczka, z której widać, wiele się płaci za zaleckę: tj. za każde imię zalecone – ceski [grosz srebrny ceski]; za całe pokrewieństwo – 2c. i za pokrewieństwo z obuch stron = 3 ceski*).

Pokazanie kulturotwórczej roli kościoła oraz bogactwa treści zawartych w ogłoszeniach parafialnych, a także niezwykle ciekawe spostrzeżenia Autorki na temat języka,

stosowanych gatunków wypowiedzi, asymetryczności uczestników komunikacji sprawia, że wyżej omówiony zbiór artykułów należy zaliczyć do ważnych osiągnięć naukowych Habilitantki.

d) onomastyka

Podstawą dociekań onomastycznych stał się zbiór przechowywanych w Magdeburgu ankiet, rozesłanych do szkół elementarnych przez Georga Wenkera - badacza dialektów niemieckich. Dr Małgorzata Iżykowska przeanalizowała osiemset ankiet z 1887 r., które zawierają zapisy w polszczyźnie oraz informacje o nazwach miejscowych. Dwa artykuły opublikowane z wykorzystaniem tego materiału przez Habilitantkę (nr 20 i 23) dostarczają ciekawych informacji o procesach adaptacji śląskich nazw miejscowych, o sposobach przystosowania fonemów i morfemów w tłumaczeniach z języka polskiego na niemiecki i odwrotnie. Artykuły te uzupełniają - przez zawarte w nich szczegółowe informacje - bogatą literaturę przedmiotu z zakresu onomastyki.

II. Ocena aktywności naukowej, organizacyjnej i popularyzatorskiej oraz działalności dydaktycznej

Podoktorski dorobek publikacyjny dr Małgorzaty Iżykowskiej w postaci artykułów i rozdziałów w monografiach w większości tworzą wyżej omówione i ocenione publikacje. Można go poszerzyć o kilka artykułów i recenzji. Wszystkie publikacje spełniają kryteria oryginalnych opracowań naukowych, lecz zastrzeżenia może budzić fakt, że przeważająca ich liczba była wydawana w lokalnych wydawnictwach, chociaż, osłabiając zarzut, muszę dodać, że dwa artykuły w języku angielskim i niemieckim ukazały się w Tartu i Lipsku.

Do aktywności naukowej należy jeszcze dodać prace redakcyjne oraz wygłaszanie referatów na dwudziestu jeden konferencjach. W latach 1999 – 2016 Habilitantka uczestniczyła w czterech grantach KBN i w jednym NCN. Ponadto, uczestnicząc w realizacji polsko-estońskiego projektu badawczego, wyjeżdżała do Tartu, a w ramach stypendium na kurs języka niemieckiego do Poczdamu.

Godna pochwały jest popularyzatorska aktywność Habilitantki, która wielokrotnie spotykała się z młodzieżą, przekazując im swoją wiedzę poprzez wykłady i prezentacje multimedialne. Przygotowywała też testy ortograficzne oraz w latach 2015 – 2018 brała udział w pracach jury Wojewódzkiego Konkursu Gawędziarskiego „Śląskie beranie”.

Angażowała się także w popularyzowanie nauki w ramach „Latającego Uniwersytetu” na Uniwersytecie Opolskim.

Do obowiązków nauczyciela akademickiego należy też organizowanie konferencji i spotkań naukowych ze studentami oraz pełnienie funkcji tutora. I na tym polu działalności dr Małgorzata Iżykowska wykazała się dużą aktywnością.

Bardzo wysoko należy ocenić zaangażowanie Habilitantki w akademicki proces dydaktyczny. Pani Doktor była do roku 2014 (obecnie pracuje na stanowisku archiwistki w Archiwum Państwowym w Opolu) niezwykle zaangażowanym, o szerokich kompetencjach nauczycielem akademickim. Świadczy o tym wielość i różnorodność zajęć z przedmiotów językoznawczych, które prowadziła na polonistyce, europeistyce oraz na studiach podyplomowych w formie ćwiczeń, lektoratów dla obcokrajowców, wykładów i seminariów licencjackich. Jako doświadczony i ceniony dydaktyk recenzowała kilkadziesiąt prac licencjackich i magisterskich.

Konkluzja

Podsumowując kolejne części recenzji, stwierdzam, że osiągnięcie naukowe zgłoszone przez dr Małgorzatę Iżykowską jako podstawa procedury habilitacyjnej, zatytułowane *Sytuacja językowa na Górnym Śląsku w II połowie XIX wieku* i obejmujące:

- 1) monografię: *„Ty bestya, ty kamelo!” Agresja językowa w polszczyźnie śląskiej (1845 – 1938)*;
- 2) monografię: *„Przeczytano, przyjęto, podpisano”. Polskie protokoły sądów rozjemczych w powiecie strzeleckim w XIX wieku* (edycja źródłowa);
- 3) opracowanie haseł do *Słownika gwar śląskich* w tomach 1- 16 (l. 2000 – 2017);
- 4) kilkanaście artykułów i rozdziałów w monografiach,

wnosi znaczny wkład w rozwój językoznawstwa. Habilitantka twórczo włącza się w najważniejsze nurty badań dialektologicznych, wykorzystując narzędzia pragmalingwistyki i lingwistyki kulturowej. Cały dorobek naukowy dr Małgorzaty Iżykowskiej to solidne, oparte na bogatym materiale źródłowym opracowania, świadczące o fascynacji Autorki dawną polszczyzną wiejskiej ludności Górnego Śląska, o przywiązywanie dużej wagi do badań empirycznych, ale też o jej porządnym warsztacie polonistycznym oraz ogromnej wiedzy o historii i kulturze Górnoszlązaków. Przeprowadzona ocena najważniejszych dokonań naukowych Habilitantki prowadzi do konkluzji, że jest to dorobek o trwałych wartościach

poznawczych, który niewątpliwie wnosi cenny wkład w badania języka gwary śląskiej i kultury ludowej. Ponadto na pozytywną ocenę zasługują działalność dydaktyczna, organizacyjna i popularyzatorska oraz aktywność naukowa Habilitantki.

Jestem w pełni przekonana, że dr Małgorzata Iżykowska spełnia ustawowe wymogi do uzyskania stopnia naukowego doktora habilitowanego. Zatem zwracam się do Rady Wydziału Filologicznego Uniwersytetu Opolskiego, za pośrednictwem Komisji Habilitacyjnej, z wnioskiem o nadanie dr Małgorzacie Iżykowskiej stopnia doktora habilitowanego w dziedzinie nauk humanistycznych, w dyscyplinie językoznawstwo.

Jelna Kamińska-Szymaj